

İSLÂM'DA EVLENME

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ
مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا
إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

Muhterem Müslümanlar!

Her canlının yaratılışında çoğalıp neslini devam ettirme özelliği vardır. Canlıların en mükemmeli olan insanda da bu özelliğin var olması tabiidir. İki ayrı cins olarak yaratılan insanların bu arzularını gerçekleştirmelerinin meşru yolu evlenmektir. Hutbemizin başında okumuş olduğum ayet-i kerimede bu hususa işaretle mealen şöyle buyurulmaktadır: *“Kaynaşmanız için size kendi eşler yaratıp aranızda sevgi ve merhamet oluşturması da O'nun varlığının delillerindedir.”* (er-Rûm, 30/21).

Erkek ve kadın için çok önemli olan evliliğin ilan ve tesisinde yapılan kutlamaya düğün denir. Bütün davranışlarında ölçülü ve dinine bağlı olması gereken Müslüman, evlenirken ve düğün yaparken de aynı özelliğini muhafaza etmeli, israftan, aşırılıktan ve meşru olmayan eğlencelerden uzak durmalıdır. Bu hususta Yüce Allah bizleri şöyle uyarmaktadır: *“Ey iman edenler! Allah'ın size helâl kıldığı iyi ve temiz şeyleri (siz kendinize) haram kılmayın ve sınırı da aşmayın. Zira Allah sınırı aşanları sevmez...”* (el-Mâide, 5/87).

Şu halde düğünlerde millî ve manevî

değerlerimizle bağdaşmayan davranışlardan kaçınmak biz Müslümanlar için zorunlu bir görevdir.

Aziz Müminler!

Evlilik, yeni bir ailenin kurulması ve hayatın yeni bir dönüm noktasıdır. Bu ailenin kurulması için elbette birtakım harcamaların yapılması gereklidir. Ancak bu harcamalarda ölçülü davranmak, israfa kaçmamak icap eder. Taraflar zorlanmamalıdır. Evliliğin sıkıntıya değil, huzur ve mutluluğa kavuşturması hedeflenmelidir.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) *“Evlencenin hayırlısı, en kolay ve külfetsiz olanıdır.”* buyurmuştur. Nitekim Hazreti Peygamberin, Hazreti Ayşe validemizle evlenmesi çok sade olmuş ve bunu gören Müslümanlar, evlenmede yaptıkları gereksiz harcamaları terk etmişlerdir. Geçim sıkıntısı yüzünden dağılmaya yüz tutmuş bir çok aile varken; bunlara duyarsız kalarak akla hayale sığmayacak türden israfın hâkim olduğu düğünleri, insanlık ve Müslümanlıkla bağdaştırmak mümkün değildir. Öyleyse düğünlerde dine aykırı her türlü davranıştan, israf ve gösterişten kaçınmamızın dinî bir yükümlülük olduğu bilinciyle hareket etmeliyiz.

Hutbemi bir ayet mealî ile bitirmek istiyorum: *„İşte böylece sizin insanlığa şahitler olmanız, Rasulün de size şahit olması için sizi (her türlü aşırılıklardan uzak) mutedil bir millet kıldık...”* (el-Bakara, 2/143).

ЖЕНИТБАТА В ИСЛЯМА

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ

مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا

إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

Уважаеми мюсюлмани!

Във всяко живо същество по природа е създаден инстинкт да се размножава и продължава своето поколение. Нормално е това качество да съществува и при човека, който е сътворен по най-съвършен начин сред живите същества. Позволеното размножаване сред хората, които са създадени в два различни пола – мъжки и женски, става чрез сключването на религиозен брак (никях). Относно това в айета, който прочетох в началото на хутбето, се казва следното: „*И от Неговите знамения е, че сътвори за вас съпруги от самите вас, за да намерите спокойствие при тях, и стори помежду ви любов и милост. В това има знамение за хора мислещи*“ (ер-Рум, 30: 21).

Тържеството, чрез което се обявява и основава новото семейство чрез бракосъчетание и което е много важно за мъжа и жената, се нарича сватба. Мюсюлманният, който трябва да бъде умерен и привързан към религията си във всички свои действия, трябва да се придържа към този принцип и тогава, когато се жени и празнува своята сватба. Той не бива да пристъпва към разточителство, крайност и извършване на забранените от религията дела дори когато се весели. Относно това Всевишния Аллах ни предупреждава: „*О, вярващи, не възбранявайте богатата, които Аллах ви е разрешил, и*

не претъпявайте! Аллах не обича претъпящите“ (ел-Маиде, 5: 87).

Тогава, по време на сватбените тържества, за нас, мюсюлманите, е задължително да избягваме всички действия, които са в разрез с нашите религиозни и културни ценности.

Скъпи вярващи!

Бракосъчетанието е основаване на едно ново семейство и започването на един нов живот. Няма съмнение, че при основаването на това ново семейство трябва да бъдат направени редица необходими разходи. Но когато правим тези разходи, трябва да сме умерени и да избягваме прахосничеството (исраф). Не бива да създаваме затруднения за родителите на младоженците. При женитбата би трябвало да се цели достигането на радост и щастие, а не затруднение и притеснение. Относно това любимият ни Пейгамбер (с.а.с.) е казал: „*Най-благоприятният никях е най-улесненият и без прекалени разходи...*“ (Ебу Давуд).

Именно затова сватбата на Пратеника (с.а.с.) с Хазрети Айше (р.анха) преминала доста скромно и когато мюсюлманите видели това, взели я за пример и изоставили ненужните разходи.

Пилеенето на огромни средства за пищни сватби при наличието на стотици семейства, които поради финансови причини са на прага на развода, е практика, която не може да бъде приета нито от човешка, нито от религиозна гледна точка. Тогава трябва да осъзнаем, че избягването на показността, прахосничеството и всички останали действия, които са в разрез с религиозните ни ценности, по време на сватбите е наш религиозен дълг.

Завършвам хутбето си със следния аят, в който се казва: „*И така ви сътворихме общност по средата – за да сте свидетели за хората и Пратеника да е свидетел за вас...*“ (ел-Бакара, 2: 143).

İBADET HAYATTIR

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

Muhterem Kardeşlerim!

Yüce Rabbimiz, Zâriyât suresinde insanın dünyadaki varoluş amacına yönelik olarak *“Ben cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım.”* (ez-Zâriyât, 51/56) buyurmaktadır. İbadet lafzı, kişinin ilâh olarak benimsediği varlığa yönelttiği saygı davranışı ve dinî buyruklarını yerine getirmesi anlamına gelmektedir. İbadet kavramının günlük kullandığımız dildeki akla gelen ilk karşılıklarından birisi pratik amellerimizdir. İbadetin dar anlamındaki karşılığı olan namaz, oruç, hac, zekât gibi ameller, bütün dinlerde mevcut olan işte bu amellerdir. Elbette İslâm’ın bünyesinde önemli bir yer tutan bu çeşit ibadetlerin yanında bir de kulluk olarak niteleyebileceğimiz geniş anlamdaki bir ibadet anlayışı mevcuttur. Bu da bizatihi hayatın her alanına nüfuz eden bir kulluk anlayışı olması hasebiyle İslâm’ın alâmet-i farikası olarak görülmektedir.

Aziz Cemaat!

Kulluk bilincine sahip olma imkânı bütün varlıklar içerisinde sadece Âdemoğluna bahşedilmiş bir nimettir. Bir Müslüman bütün âlemleri yoktan var eden Mevlâmızın bahşetmiş olduğu hayat nimetini, kulluk görevinin ifası için bir fırsat olarak görmelidir. Rabbimiz, *“De ki: ‘Namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi olan Allah içindir.’* (el-En’âm, 6/162) buyurarak kulluk şuurumuzun kıstasını bizlere rahmetiyle lütfetmiştir. Hayatın her türlü hâl ve koşullarında insane kulluk bilincinin dışında hareket etmemeli ve geçici hevesler peşinde

koşan bir hayat sürmemelidir. Yaşadığı hayatın tamamını kendine verilmiş bir emanet olarak görmeli, Allah’ın kendisini bir gün bu emanetlerden hesaba çekeceği bilinciyle hareket etmelidir. Her varlığı bir nimet bilip şükretmelidir. Bir gün bir sıkıntıya düşer olduğunda isyan ve itiraz etmek değil, bunu imtihan bilip sabır ve metanetle karşılamalı, ecrini ve karşılığını ancak Allah’tan beklemelidir.

Kıymetli Müminler!

İbadet daha önce ifade ettiğimiz üzere geniş anlamda kulluk demektir ve dinin tamamıdır. Kulluk, yapılması sevap olan, Allah’a yakınlık ifade eden, yalnızca Onun emirlerini yerine getirmiş olmak ve rızasını kazanmak niyetiyle yerine getirilen her türlü eylemi kapsar. İbadet, Allah’ın razı olduğu her söz ve fiile verilen isimdir. Din ise hayatın programını çizer, insanların yaşam tarzını belirler. Ortaya koymuş olduğu ilke ve prensiplerle insane hayatının bütün alanlarına nüfuz eder. Kısaca ifade edecek olursak, hayatın tamamı dindir, dinin tamamı da ibadettir. Yani ibadet hayat, hayat ise ibadettir.

Değerli Kardeşlerim!

Müslümanlar olarak her yerde ve her anda dinimizi mükemmel biçimde temsil etmekle mükellefiz. İş yerinde, fabrika tezgâhında, okulda, pazarda, velhasıl toplumsal hayatın bütün alanlarında, din-i mübin-i İslâm’ın liyakatli mümessilleri olmak gibi bir sorumluluğumuz bulunmaktadır. Bizler İslâm’ın hayır ve güzelliklerini gündelik alanlarda en iyi şekilde temsil etmek gibi bir ibadetle yükümlüüz. Müslümanlar olarak farklı din mensuplarıyla kuracağımız müspet anlamdaki medenî ilişkilerin İslâm’ın yeryüzündeki selâmetine büyük oranda katkı sağlayacağını bilincinde olmalıyız. Bu hususta göstereceğimiz gayretlerin büyük bir ibadet ve kulluk şuurumuzun gereği olduğunu aklımızdan çıkarmamalıyız.

Yegâne mabudumuz olan Rabbimiz bizleri ibadetleri hakkıyla ifa eden ve kulluk bilincine sahip kullarından eylesin!

ИБАДЕТЪТ Е НАЧИН НА ЖИВОТ

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

Уважаеми братя!

Относно целта на създаването на човека в сура ез-Зарият Аллах Теаля повелява: *„И не съм сътворил Аз джиновете и хората, освен за да Ми служат“* (ез-Зарият, 51: 56).

Думата „ибадет“ изразява уважението на човека към съществуването, което той приема за божество, служи му и се моли. Първото нещо, за което се сещаме, когато чуем в ежедневието ни понятието ибадет, са практическите дела, които вършим, като намаз, оруд, зекят, хадж и т.н. Подобни практики съществуват и при всички останали религии. Но в исляма, заедно с тези практически ибадети, които заемат много важно място в религията, понятието ибадет има и по-широко значение, а именно това е „куллук“, което ще рече „изцяло отдаване на Аллах Теаля във всички сфери на живота...“.

Уважаеми джемаат!

Единствено хората са дарени с благодатта да осъзнаят, че са раби на Аллах Теаля. Именно затова мюсюлманинът трябва да приема живота като благодат, с която го е дарил Създателя на световите, за да изпълни своята задача като отдаден на Него раб. Аллах е повелил: *„Кажки: „Моят намаз, моите обреди [по време на хадж и коленето на курбан], моят живот и моята смърт са единствено за Аллах, Господаря на световите“* (ел-Енам, 6: 162). С това Той е определил мярката на отдадеността, която трябва да притежаваме в нашето съзнание през целия си живот и при всички наши действия и поведение. Човек никога не бива

да действа извън това съзнание и да живее, унесен в краткотрайни и временни прищевки. Той трябва да вижда живота като еманет, с който Аллах го е дарил, и да осъзнава, че един ден ще бъде питан за онова, което му е било поверено. Да възприема всяка даденост за благодат и да изпитва благодарност към Аллах за нея. А когато попадне в затруднение, не бива да се противопоставя и възразява, а да знае, че това е изпитание, и да го посрещне с търпение, очаквайки наградата си единствено от Аллах.

Скъпи вярващи!

По-широкият смисъл на думата „ибадет“, както споменахме и по-горе, е кулукът. Той обхваща в себе си всички дела, които носят севаб и чрез които рабът се приближава до Аллах Теаля, изпълнява Неговите повели и печели Неговото задоволство. Следователно ибадет е всяка дума или действие, които водят до задоволството на Аллах, а религията е онази, която определя начина на живот на човека и съставя житейската му програма. Чрез принципите и правилата, които полага, тя навлиза във всички сфери на човешкия живот. И ако трябва да се изразим по-накратко, целият живот е религия и религията е начин на живот.

Уважаеми братя!

Като мюсюлмани сме длъжни винаги и навсякъде по най-добрия начин да представяме нашата религия – в училище, на пазара, на работното място, във фабриката и т.н. Натоварени сме да представяваме доброто и красотата на исляма в нашето ежедневиe. И никога не трябва да забравяме, че всички усилия, които ще положим в тази насока, ще бъдат приети като ибадет.

Моля се на Всевишния Аллах да ни стори от рабите, които съзнателно изпълняват повелите и Му служат, както Нему подобава!

PEYGAMBERİMİZİN TARİFİYLE HAYIRLI MÜSLÜMAN

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ
وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

Muhterem Müslümanlar!

Okuduğum ayet-i kerimede Yüce Allah şöyle buyuruyor: *“Ey iman edenler! Allah’a karşı hakkıyla takva sahibi olun ve ancak Müslüman olarak can verin.”* (Âl-i İmrân, 3/102).

Bir hadis-i şerifte ise Rasûl-i Ekrem (s.a.s.) şöyle buyuruyor: *“Müslüman, elinden ve dilinden Müslümanların zarar görmediği kimsedir”* (Müslim).

Aziz Müminler!

Müslümanın en kıymetli hazinesi imanıdır. İman, bizi dünyada huzura, âhirette kurtuluşa kavuşturacak en büyük nimettir. Peygamber Efendimiz (s.a.s.) bu nimete sahip olanları şöyle müjdelemektedir: *“Kim gönülden tasdik ederek Allah’tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed’in Allah’ın Resûlü olduğuna şehâdet ederse Allah ona cehennemini haram kılar”* (Buhârî).

İman eşsiz bir cevher, benzersiz bir imkândır. İman dertlere derman, günahlara kalkandır. Mümini her durumda kötülükten koruyan ve iyiliğe yönlendiren bir güçtür. İmanın kıymetini bilen insan, imanında sebat etmeli, imanına yaraşır bir hayat sürmeye özen göstermelidir. İşte o zaman Rabbine daha çok yaklaşacak, boş arzuların ve geçici heveslerin esiri olmaktan kurtulacaktır.

Değerli Müslümanlar!

Yüreğimizdeki imanı perçinlemenin yolu, ibadetlerimizi aksatmamaktan geçer. Çünkü iman ibadetle beslenir. İbadet kulluğun özü, insanın yaratılış gayesidir. İnsanın, aracısız ve vasıtasız bir şekilde hâlini Rabbine arz etmesidir. Allah Rasûlü (s.a.s.) bu hususta mümine şöyle nasihat etmektedir: *“Allah’a şirk koşmadan ibadet etmeye devam et, farz namazı kıl, farz olan zekâtı ver, Ramazan orucunu tut. İnsanların sana nasıl davranmasını istiyorsan sen de onlara öyle davran.”* (İbn Hanbel).

O hâlde tevhide bağlılığın, Allah’a imanın gereği, öncelikle namaz, oruç, zekât ve hac gibi farz ibadetleri yerine getirmektir. Nafilelerle Rabbinin rızasını kazanmak için gayret etmek de Müs-

lümanın meziyetidir.

Kıymetli Müminler!

İmanı ve ibadeti kemale erdiren ise ancak güzel ahlaktır. Allah Rasûlü (s.a.s.) bir hadislerinde *“Müminlerin iman bakımından en olgunu, ahlak bakımından en güzel olanıdır.”* (Ebû Dâvûd) buyurmaktadır. Mümin, *“güzel ahlâkı tamamlamak üzere gönderilen”* (İbn Hanbel) Peygamberimizi hayatının her alanında örnek alır. Küçüklerine merhamet, büyüklerine hürmet gösterir. Çevresine güven verir; emanete riayet eder. Doğru sözlüdür; yalana bulaşmaz. Cömerttir; cimrilik etmez. Anne babasına, eşine, çocuklarına, canlı cansız bütün mahlûkata şefkatle davranır; şiddetle asla başvurmaz.

Muhterem Müslümanlar!

Muhammed ümmetinden olmak, ne büyük bir şereftir! Ama insanlık ailesi içinden seçilmiş en hayırlı ümmetin fertleri olmak, aynı zamanda sorumluluk ister. Sevgili Peygamberimizin hadis-i şeriflerini okuduğumuzda, bir Müslümanın şöyle tanımlandığına şahit oluruz: Müslüman, iman etmedikçe cennete giremeyeceğini, kardeşlerini sevmedikçe de gerçek anlamda iman etmiş olamayacağını bilen kişidir (Müslim). Müslüman, bir iyilik yaptığında sevinen, bir kötülük yaptığında ise üzülen insandır (İbn Hanbel). Müslüman, insanları karalamaz, lanet etmez, kaba ve kötü söz söylemez, hayâsızlık yapmaz (Tirmizî). Kötülüklerin anası olan içkiden, ömrünü zayi eden kumardan, Allah’ın gazabını gerektiren zinadan uzak durur (İbn Mâce). Müslüman şirkten kaçınır, cana kıymaz, faiz yemez, yetim malına el uzatmaz. Müslüman, kardeşine iftira etmez, laf taşımaz, fitne ve fesada ortak olmaz (Taberânî).

Aziz Müminler!

Allah Rasûlü (s.a.s.) bir hadislerinde şöyle buyuruyor: *“Sizin en hayırlınız, kendisinden hayır beklenen ve kötülüğünden emin olunandır; en şerliniz ise kendisinden hayır beklenmeyen ve kötülüğünden de emin olunmayandır”* (Tirmizî). O halde Peygamber Efendimizin bize öğrettiği gibi hayırlı bir Müslüman olmak için çaba gösterelim. Kalplerimizi imanla nurlandıralım. İbadetlerle besleyelim. Salih amel ve güzel ahlâkla cilâlayalım. Hayatımızın her safhasında hayrın anahtarı, şerrin kilidi olalım.

Muhterem Müslümanlar!

Hutbeme son verirken bir hususu sizlerle paylaşmak istiyorum. Her yıl Başmüftülüğümüz memleketimizin değişik yerleşim bölgelerinde Kur’ân kursları düzenliyor. Çocuklarımızı bu Kur’ân kurslarına gönderelim, hayrı öğretilim... Cenab-ı Hak, yapmış olduğumuz bütün ibadetleri dergâh-ı izzetinde kabul eylesin!

ДОБРИЯТ МЮСЮЛМАНИН СПОРЕД ОПИСАНИЕТО НА ПЕЙГАМБЕРА (С.А.С.)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ
وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

Уважаеми мюсюлмани!

В айста, който цитирах, Всевишния Аллах повелява: „О, вярващи, бойте се от Аллах с истинска боязън пред Него и умирайте само отдадени!“ (Ал-и Имран, 3: 102).

А в един хадис Пейгамбера (с.а.с.) казва: „Истински мюсюлманин е онзи, от чиито ръце и език останалите мюсюлмани са в безопасност“ (Муслим).

Скъпи вярващи!

Най-голямото съкровище на мюсюлманина е неговата вяра. Тя е най-голямата благодат, която ще ни отведе към щастието на този свят и спасението в отвъдния. Пейгамбера (с.а.с.) е извещил онези, които притежават тази благодат, че „джехеннемът е забранен за всеки, който със сърце и език засвидетелства, че няма друг Бог, освен Аллах, и че Мухаммед (с.а.с.) е Негов раб и Пратеник“ (Бухари).

Вярата е несравнимо богатство и възможност. Лек за мъките и предпазител от греховете. Тя е сила, която при всички обстоятелства предпазва вярващия от лошите неща и го напътва към доброто. Всеки човек, който осъзнава нейната цена, трябва да я отстоява и да прояви старание да живее, както ѝ подобава. Именно тогава още повече ще се приближи към своя Господар и ще се спаси от робството на празните си желания и прищевки.

Братя мюсюлмани!

Укрепването на имана в нашите сърца се осъществява чрез постоянство в ибадета, тъй като вярата се подсилва чрез ибадета, който е същността на имана и целта на сътворяването на човека. Вярата се изразява в това човекът да изяви своето желание и положение пред своя Господар, без средство и посредник помежду им. Относно това Расулюллах (с.а.с.) наставлява вярващия, като казва: „Продължи да служиш на Аллах, без да съдружаваш други божества с Него; кланяй петкратния намаз, който е фарз; раздавай задължителната милостиня зекят; спазвай рамазанския оуч и се отнасяй към хората така, както искаш те да се отнасят към теб“ (Ахмед).

Тогава, уважаеми братя, спазването на из-

искванията на единобожието (тевхид) и нашата вяра най-напред се изразява в изпълняването на задължителните ибадети като намаз, оуч, зекят, хадж и т.н. А това да проявим старание и чрез допълнителни ибадети да спечелим задоволството на Аллах, е от достойнствата на вярващия мюсюлманин.

Скъпи вярващи!

Онова, което допълва вярата и ибадета, е добрият нрав. В един хадис Пейгамбера (с.а.с.) казва: „Най-добрият сред вярващите е онзи, който има най-добър характер“ (Ебу Давуд).

Мюсюлманинът във всяка сфера на живота си приема за пример Пейгамбера (с.а.с.), който е изпратен, „за да изпълни и довърши добрия морал“ (Ахмед). Той проявява милост към малките и уважение към по-възрастните. Хората около него изпитват сигурност. Говори истината и никога не лъже. Щедър е и отбягва скъперничеството. Отнася се състрадателно към своите родители, съпруга, деца и всичко, което го заобикаля – живо или неживо, и никога не прибегва към насилие.

Уважаеми джемаат!

Голяма чест за нас е да сме от уммета на Мухаммед (с.а.с.), но в същото време това да сме част от най-добрата общност, избрана сред хората, е голяма отговорност.

Когато четем хадисите на любимия ни Пейгамбер (с.а.с.), виждаме, че той прави описание на добрия мюсюлманин, като споделя, че „мюсюлманинът няма да влезе в дженнета, докато не повярва; и че няма да повярва истински, докато не заобича своя брат и пожелае за него онова, което желае за себе си...“ (Муслим). Мюсюлманинът е човек, който се радва, когато стори нещо добро, и тъжи, когато прегреша (Ахмед). Той не опетнява хората, не ги проклина, не ги нагрубява и не се отнася невъзпитано към тях (Тирмизи). Винаги страни от алкохола, който е майката на злините; от хазарта, който съсипва живота на хората; и от зината, която предизвиква наказанието на Аллах Теаля (Ибн Мадже). Мюсюлманинът никога не съдружава с Аллах, не убива невинни хора, не се храни с лихва, не отнема имуществото на сираците, не клевети своите братя, не ги одумва и не се забърква в раздори и поквара.

В хадис Расулюллах (с.а.с.) казва: „Най-добрият сред вас е онзи, от който се очаква добро и хората са в сигурност от него, а най-лошият сред вас е онзи, от който се очаква зло и хората изпитват страх от него...“ (Тирмизи). Тогава трябва да проявим старание и да бъдем като мюсюлманите, за които Пейгамбера (с.а.с.) ни учи. Нека напълим сърцата си със светлина и ги подсилим с ибадет. Да бъдем ключ към доброто и катинар за злото.

Уважаеми мюсюлмани!

Искам да ви припомня, че всяка година под егидата на Главно муфтийство на различни места в страната ни се организират Коран-курсове. Нека включим децата си в Коран-курса в населеното ни място и ги подтикнем към доброто. Моля се на Аллах Теаля да приеме нашите ибадети и опрости греховете ни!

KUR'ÂN VE SÜNNET BİR BÜTÜNDÜR

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ
أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ
وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا^ط

Aziz Müminler!

Okuduğum âyet-i kerimede Cenâb-ı Hak şöyle buyuruyor: *“Kim Allah’a ve Peygambere itaat ederse, işte onlar, Allah’ın kendilerine nimet verdiği peygamberlerle, siddaklarla, şehitlerle ve iyi kimselerle beraberdir. Bunlar ne güzel arkadaşlardır!”* (en-Nisâ, 4/69).

Bir hadis-i şerifte ise Rasûl-i Ekrem (s.a.s.) şöyle buyuruyor: *“Sözün en güzeli Allah’ın kitabıdır. Rehberliğin en güzeli ise Muhammed’in rehberliğidir”* (Nesâî).

Muhterem Müslümanlar!

İnsanoğluna karşı çok merhametli olan Rab-bimiz, onu dünya hayatında yalnız ve desteksiz bırakmamıştır. Kullarına doğru yolu göstermek üzere peygamberler göndermiş, hidayet rehberi kitaplar indirmiştir. İlk insan ve ilk peygamber Hz. Âdem ile başlayan peygamberlik vazifesi hâtemü'l-enbiyâ Muhammed Mustafa (s.a.s) ile sona ermiştir. Hz. Âdem ile başlayan ilâhî mesaj, Peygamberimize indirilen Kur’ân-ı Kerim’le taçlanmıştır.

Kıymetli Müminler!

Kur’ân-ı Kerim, Allah tarafından bütün insanlığa gönderilen son ilâhî hitaptır. Cenâb-ı Hakkın sözü, kelâmıdır. Okunması ibadet olan Kitâb’tır. Hak ile bâtılı, doğru ile yanlış, helal ile haramı birbirinden ayıran Furkân’dır. Ruha ve bedene şifa, ahlâkî hastalıkları tedavi eden devadır. Dünya ve ahiret mutluluğunun yollarını gösteren hüdâdır. İnsana yaratılış gayesini hatırlatan Zikir’dır.

Muhterem Müminler!

Sünnet, Sevgili Peygamberimizin hayat tarzı, sözleri, fiilleri ve onaylarıdır. Kur’ân, bize imanı ve yalnızca Allah’a kul olmayı emretmiş; sünnet, iman-ın hakikatlerini öğretmiştir. Kur’ân, bize imanımızın gereği olan ibadetleri emretmiş; sünnet, bu ibadetleri nasıl yapacağımızı göstermiştir. Kur’ân, bize güzel ahlâkı emretmiş; sünnet ise erdemli bir hayata model olmuştur.

Değerli Müslümanlar!

Peygamber Efendimiz (s.a.s.), âlemlerin Rab-

binden aldığı vahyi insanlara hem tebliğ etmiş hem de açıklamıştır. Onun güzide yaşantısı, Allah’ın rızasına uygun yaşayan iyi bir Müslüman olmak için önümüzdeki en güzel örnektir. Şu geçici dünyada ve kalıcı ahiret yurdunda huzura ermek istiyorsak, tek çaremiz Peygamberimizin sünnetine uymak, onun gibi yaşamaya, onun gibi düşünmeye ve onun gibi davranmaya çalışmaktır. Kur’ân-ı Kerim’de bu durum şöyle ifade edilmiştir: *“Andolsun, Allah’ın Resûlünde sizin için; Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.”* (el-Ahzâb, 33/21).

Kıymetli Müslümanlar!

Rasûl-i Ekrem Efendimiz, Ona peygamberlik görevi veren Rabbimizin kontrolü altında yaşamış, bir insan olarak kimi zaman en küçük bir hata işlediğinde bile Rabbimiz tarafından hemen uyarılmıştır. Kur’ân’ın ifadesiyle Peygamberimiz (s.a.s) asla heva ve hevesine göre konuşmamış, vahye uymuştur (en-Necm, 53/3-4). Ashâb-ı kirâm onun mübarek sözlerini ve davranışlarını büyük bir dikkatle izlemiş ve derin bir hassasiyetle genç kuşaklara aktarmıştır.

Kur’ân ve sünnet ayrılmaz bir bütündür. Dinimizin esasını teşkil eden Kur’ân’ı, Peygamberimizin sünnetinden ayrı düşünmek imkânsızdır. Kur’ân ile sünnet arasına mesafe koymak, “Kur’ân bize yeter” diyerek sünnetin dindeki yerini hafife almak, Peygamberimizden bize ulaşan sahih bilgi hakkında şüphe uyandırmak, iyi niyetten uzak büyük bir vebaldir. Zira Kur’a3An’a iman eden Müslüman toplumların geleneği sünnet ile yoğrulmuş, İslâm medeniyetinin temelleri Kur’ân ve sünnet üzerine kurulmuştur. Nitekim Peygamber Efendimiz (s.a.s) Veda Hutbesi’nde şöyle buyurmuştur: *“Size iki şey bırakıyorum, onlara sınımsız sarıldığımız sürece yolunuzu asla şaşırmasınız. Bunlar; Allah’ın kitabı ve Peygamberinin sünnetidir.”* (Muvatta).

Aziz Müminler!

O hâlde yüce kitabımız Kur’ân’a sınımsız sarılalım ve onun emri üzerine Sevgili Peygamberimizin sünnetine uyalım. Dinimizi en doğru şekilde öğrenme ve yaşama konusunda Kur’ân’ın rehberliğinden ve sünnetin izinden ayrılmayalım. Kur’ân ve sünneti birbirinden ayırarak din istismarına kapı aralayanlara, şöret ve çıkar devşirmeye çalışanlara karşı uyanık olalım. Sünneti bugünlere taşıyan hadis külliyatımızın güvenilir olmadığını iddia eden bir zihniyete asla itibar etmeyelim. Sahih sünneti Peygamberimize ait olmayan sözler ve hurafelerle istismar edenlere karşı da uyanık olalım. Allah’ın kitabı Kur’ân ile, Peygamberimizin nezih sünnetiyle hayatını şekillendiren evlâtlar yetiştirmek için gayret sarf edelim inşallah.

КОРАНЪТ И СЮННЕТЪТ СА ЕДНО ЦЯЛО

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ
أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ
وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا

Скъпи братя!

В айета, който цитирах, Дженаб-и Хак повелява: „*Който се покоряват на Аллах и на Пратеника, те са с онези, които Аллах е дарил: пратениците, преданите, шехидите и благочестивите. Колко добри са те за другари!*“ (ен-Ниса, 4: 69).

А в един хадис Расул-и Екрем (с.а.с.) казва: „*Най-доброто слово е Книгата на Аллах и най-правдивият път е пътят на Мухаммед (с.а.с.)*“ (Несаи).

Уважаеми мюсюлмани!

Аллах Теаля, Който е безкрайно щедър към хората, не ги е изоставил сами в живота на този свят. Той е изпратил на тях пейгамбери, за да ги напътят, низпослал е книги, за да бъдат ръководство за тях. Мисията на пейгамберите (нубуввет) е започнала с първия човек и пратеник Адем (а.с.) и е завършила с последния пратеник, хатем-ул-енбия Мухаммед (с.а.с.). И словото, с което започнал призова си Адем (а.с.), завършило с низпославането на Свещения Коран.

Скъпи вярващи!

Коран-и Керим е последната книга, низпослана от Дженаб-и Хак на човечеството. Той е Неговото слово и Книгата, чрез чието четене хората извършват ибадет. Той е „Фуркан“ – разграничаващият истината от лъжата, позволеното от забраненото. Той е лек за духа и тялото, цяра за духовните болести. Справочник, показващ пътя към щастието както на този свят, така и в отвъдния. Той е „Зикр“, който напомня на човека за целта на неговото създаване.

Уважаеми вярващи!

Що се отнася до сюннета, това е практическият живот на Пейгамбера (с.а.с.), неговите думи, действия и онези неща, за които е премълчал или е одобрил. Свещеният Коран ни учи да вярваме в Аллах – Единствения, и да не съдружаваме с Него други божества, а сюннетът ни учи за същността на тази вяра. Коранът ни повелява ибадетите, които изразяват нашата религия, а сюннетът ни учи как да изпълняваме тези ибадети. Коранът ни учи на добрия морал, а сюннетът ни показва житейски пример за този морал.

Скъпи мюсюлмани!

Пейгамбера (с.а.с.), освен че е предал на хората низпосланото откровение от Господаря на световите, той е разяснил и показал чрез житейския си пример как трябва да живее един мюсюлманин, който желае задоволството на Аллах Теаля. Ако ние искаме да достигнем щастието както в този преходен свят, така и в отвъдния, то единственият начин за това е да се придържаме към сюннета на Пратеника (с.а.с.), да живеем, мислим и се държим като него. Относно това в Свещения Коран се повелява: „*В Пратеника на Аллах има прекрасен пример и образец за вас – за всеки, който се надява на Аллах и на сетния ден, и често споменава Аллах*“ (ел-Ахзаб, 33: 21).

Уважаеми мюсюлмани!

Пейгамбера (с.а.с.), като човек, който е живял под постоянния контрол на Аллах Теаля, Който го е изпратил, бил предупреждаван дори и при най-малката грешка, която допускал. И както се споменава в Свещения Коран, никога не говорел от себе си и винаги се ръководел от откровението, което му се низпославало. Сахабиите следели с голямо внимание всички негови думи и действия и с огромно уважение ги предавали на поколенията след тях.

Коранът и сюннетът са едно неразделимо цяло и тяхната раздяла е немислима. Откъсването на достоверния сюннет от Корана, неговото пренебрегване и омаловажаване с изрази като „Достатъчен ни е Коранът“ са действия, които са далеч от доброто намерение и са голяма отговорност пред Аллах. Житейската традиция на всички поколения от мюсюлманската общност, които вярват в Корана, е заквасена със сюннета на Пратеника (с.а.с.) и основите на цялата ислямска цивилизация и култура са поставени именно върху тези два извора – Корана и сюннета. В Прощалното си хутбе Пейгамбера (с.а.с.) е казал: „*Оставям ви две неща, ако здраво се придържате към тях, никога няма да се заблудите. Те са: Книгата на Аллах и сюннетът на Неговия Пратеник*“ (Муватта).

Скъпи братя!

След всичко казано нека здраво се придържаме към Премъдрия Коран и изпълнявайки неговите повели, да следваме сюннета на любимия ни Пейгамбер (с.а.с.). Ако искаме да научим религията си правилно, не бива да се отделяме от напътствието на Корана и следването на сюннета. Бъдете внимателни към онези, които ги разделят, следвайки своето его и желайки изява и лични дивиденди. Никога не се подлъгвайте към течения, които всяват съмнение в достоверните сборници с хадиси и сюннета. Заедно с това бъдете внимателни и към онези, които измислят лъжи по адрес на Пратеника (с.а.с.) и въвеждат редица суеверия и нововъведения в религията.

И нека се постареем да отгледаме потомство, което ще оформя живота си според Книгата на Аллах и достоверния сюннет на Неговия Пратеник (с.а.с.).

